

GOSPODARKA CYFROWA

Zarys problematyki

dr Marian Krupa

GOSPODARKA CYFROWA

AGENDA:

1. **Gospodarka cyfrowa** – przegląd definicji
2. **E-business** – charakterystyka
3. **Mobilność** wymiarze geograficznym i cyfrowym
4. **Telepraca** – formy pracy zdalnej
5. **Gospodarka cyfrowa a kompetencje menedżerskie i pracownicze**
6. **Dylematy społeczne a rozwój gospodarki cyfrowej**
7. **Spółeczeństwo 5.0 - Uwarunkowania w zakresie rozwoju modelu Spółeczeństwa 5.0 w warunkach pandemii - Szanse i zagrożenia**

1. GOSPODARKA CYFROWA

Przegląd definicji

dr Marian Krupa

GOSPODARKA CYFROWA

Przegląd definicji

Gospodarka cyfrowa?

- cyber economy,
- digital economy,
- e-economy,
- industry 4.0,
- information economy,
- internet economy,
- knowledge economy,
- knowledge-based economy,
- new economy,
- web economy,

GOSPODARKA CYFROWA

Przegląd definicji

**Don Tapscott, „The Digital Economy.
Rethinking Promise and Peril in the Age
of Networked Intelligence”**

Dwanaście reguł nowego ładu gospodarczego [D. Tapscott / 1996]

- o wiedza,
- o potęga technologii cyfrowej,
- o ku rzeczywistości wirtualnej,
- o molekularyzacja,
- o integracja/praca w sieci,
- o eliminacja pośredników i funkcji pośrednich,
- o korelacja obszarów gospodarki
- o nowatorstwo,
- o konsument producentem,
- o czas rzeczywisty,
- o globalizacja,
- o era niepokoju i zagrożeni

M.Goliński, Gospodarka cyfrowa, gospodarka informacyjna, gospodarka oparta na wiedzy – różne określenia tych samych zjawisk czy podobne pojęcia określające różne zjawiska?, http://rocznikikae.sgh.waw.pl/p/roczniki_kae_z49_13.pdf

GOSPODARKA CYFROWA

Przegląd definicji

Cechy gospodarki cyfrowej (1/2)

- Elastyczność struktur organizacyjnych i procesów biznesowych;
- Innowacyjność obejmująca wszystkie obszary działalności.
- Rosnąca efektywność jako warunek przetrwania na rynku;
- Globalizacja działalności jako wynik kurczenia się świata w wyniku zastosowań ICT;
- Zwiększenie szybkości reakcji na potrzeby rynku;
- Pełniejsze spełnianie oczekiwań klientów i interesariuszy – gospodarka doznań;

GOSPODARKA CYFROWA

Przegląd definicji

Cechy gospodarki cyfrowej (2/2)

- Generowanie nowych potrzeb, często dotychczas nieistniejących;
- Intensyfikacja interakcji biznesowych;
- Oferowanie inteligentnych produktów i usług, zawierających coraz większą komponentę informacyjną;
- Postępująca serwicyzacja gospodarki wynikająca z przemian społecznych i kulturowych, kreujących przejście od posiadania do użytkowania;
- Zmniejszanie się roli czynnika ludzkiego w wielu procesach gospodarczych - robotyzacja;
- Powstanie nowych fenomenów gospodarczych – np. gospodarka współdzielenia.

GOSPODARKA CYFROWA

Przegląd definicji

DEFINICJA?

- **Gospodarka Cyfrowa (GC)**- umożliwia ona i realizuje handel towarami i usługami za pośrednictwem handlu elektronicznego w internecie, drudzy – że jest to gospodarka oparta na technologiach cyfrowych **[OECD, Komisja Europejska]**
- **GC** – jest połączeniem kilku technologii ogólnego przeznaczenia oraz wielu działań gospodarczych i społecznych realizowanych przez ludzi za pośrednictwem internetu i powiązanych technologii.
- **GC** – działa głównie za pomocą technologii cyfrowej, w szczególności transakcji elektronicznych dokonywanych przy użyciu internetu
- **GC** – Kręgosłupem gospodarki cyfrowej jest hipertączność, oznaczająca rosnącą wzajemną łączność ludzi, organizacji i maszyn, umożliwiającą przez internet, technologie mobilne i IoT). **[Economic and Social Research Council]**

GOSPODARKA CYFROWA

Podsumowanie

DEFINICJA?

**Gospodarka
Cyfrowa**

=

Internet + ...

GOSPODARKA CYFROWA

dyskusja

Pytania do dyskusji

1. Gospodarka cyfrowa jako „Nowa Ekonomia”?
2. Jaką wartość dodaną tworzy Gospodarka cyfrowa?
3. Gospodarka cyfrowa a globalizacja?
4. Gospodarka cyfrowa a kultura masowa?
5. Gospodarka cyfrowa szansą czy zagrożeniem w dobie pandemii - uzasadnij?

2. E-BUSINESS

Nowe modele biznesowe

dr Marian Krupa

E-BUSINESS

Przegląd definicji

E-Business?

- **E-biznes** – nowy model prowadzenia firmy polegający na wykorzystaniu, przede wszystkim, różnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, głównie internetu.
- **E-biznes** – E-biznes - jakiekolwiek przedsięwzięcie operacyjne/taktyczne/strategiczne, które za pomocą technologii informatycznych/informacyjnych przekształca (zmienia, adaptuje) procesy / struktury realizowane przez daną organizację do wymagań e-gospodarki.
- **E-biznes to znacznie więcej niż sprzedaż przez Internet!**

RYNKI ELEKTRONICZNE

	Business	Consumer	Government
Business	B2B 	B2C 	B2G
Consumer	C2B 	C2C 	C2G
Government	G2B 	G2C 	G2G

Udział %
Gospodarki
cyfrowej?

E-BUSINESS

Dlaczego warto?

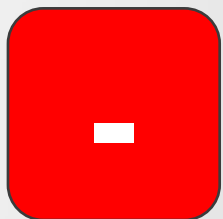

- Redukcja kosztów transakcyjnych / większy ZYSK
- Polepszenie komunikacji z klientem
- Wizerunek nowoczesnej firmy
- Natychmiastowy dostęp do informacji
- Efektywne działania marketingowe
- Uproszczenie i przyśpieszenie procesów
- Zwiększenie zakresu oferty
- Zwiększenie zasięgu / obszaru sprzedaży
- Polepszenie współpracy z dostawcami
- Stała kontrola jakości
- Skalowalność w zakresie wielkości sprzedaży
- Optymalizacja w obszarze logistyki
- Dostęp do najnowszych rozwiązań transakcyjnych, np. PayU

E-BUSINESS

Dlaczego warto?

- Brak wiedzy i e-umiejętności
- Problemy z bezpieczeństwem / zaufaniem
- Problemy z niezawodnością infrastruktury
- Długi czas uzyskania progu rentowności
- Nieznajomość naszej witryny na rynku
- Bardzo duża konkurencja w sieci
- ?

E-BUSINESS

dyskusja

Pytania do dyskusji

1. W czym e-business jest lepszy / gorszy od modelu tradycyjnego?
2. Jak dziedzina gospodarcza jest możliwa tylko w e-businessie
3. Jakie są „dobre praktyki” w e-businessie? Podaj przykłady
4. Jakie są bariery rozpoczęcia działalności e-businessowej?
5. Jakie są perspektywy planowania ścieżek zawodowych w ramach e-businessu?

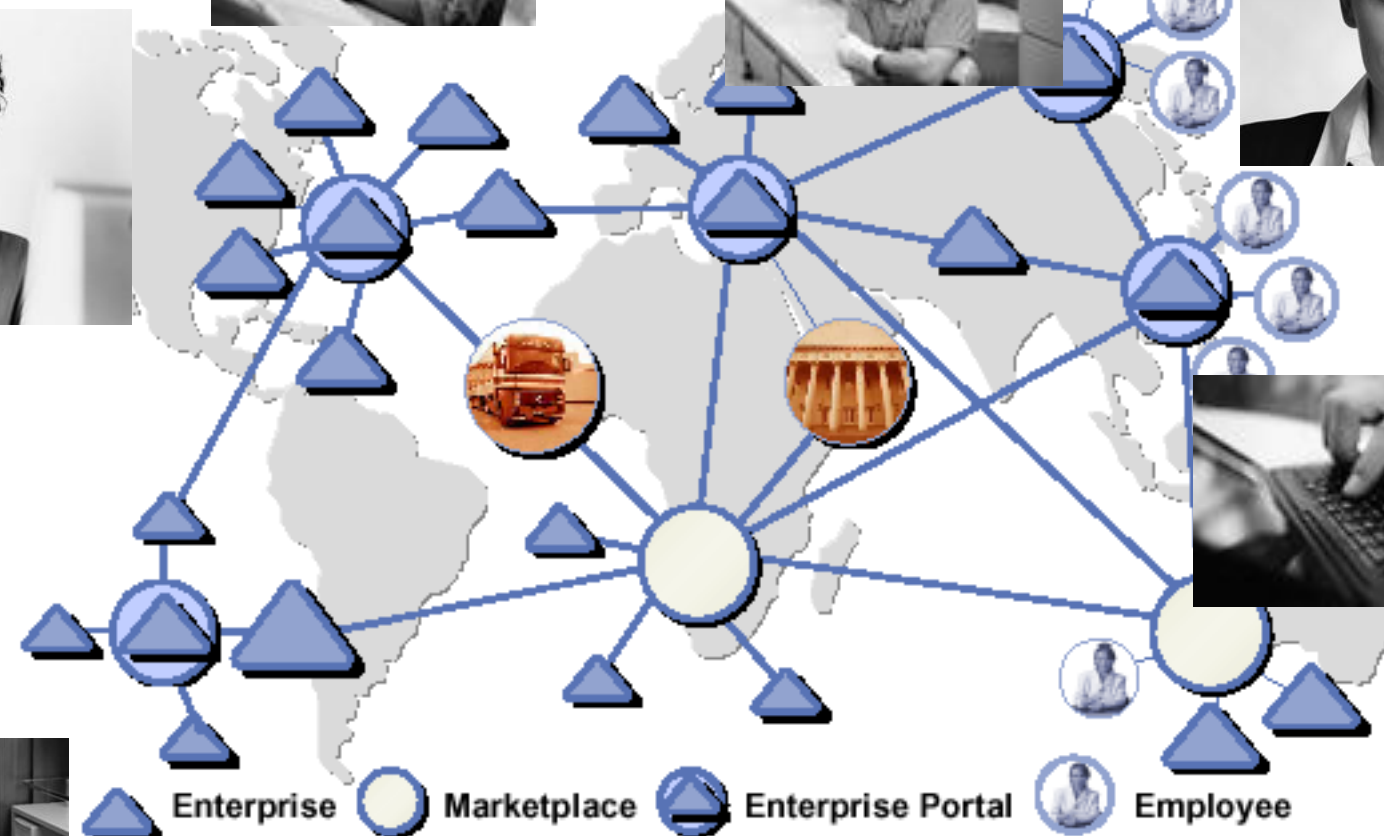
3. MOBILNOŚĆ

Geograficzna i cyfrowa

dr Marian Krupa

Relationships

MOBILNOŚĆ

Sieć globalna

MOBILNOŚĆ

Geograficzna i cyfrowa

- Świat mobilności i wykorzystywania urządzeń typu smartfon i tablet na stałe zagościła w firmach i wśród ludzi biznesu.
- Badania pokazują, że coraz częściej mobilne oprogramowanie staje się głównym i jedynym oprogramowaniem do zarządzania pracą przedsiębiorstwa.
- **MOBILNOŚĆ** – model biznesu oparty na budowaniu struktur i procesów niezależnych od lokalizacji geograficznej [Krupa].
- Mobilność (wirtualność):
 - brak stałej siedziby firmy,
 - procesy biznesowe realizowane w sieci / w chmurze,
 - kontakt, spotkania, negocjacje jedynie on-line,
 - telepraca jako jedyna forma zatrudnienia,
 - elastyczność, niskie koszty operacyjne, kultura „agile”
- **Cyfrowe, mobilne rozwiązania mogą negatywnie wpływać na poziom bezpieczeństwa danych!**

MOBILNOŚĆ

Geograficzna i cyfrowa

- Jak wynika z badań firmy Michael Page, **60 proc.** pracowników biur w Polsce mogłoby wykonywać swoje obowiązki poza firmą i 35 proc. zapytanych już wykorzystuje tę możliwość średnio raz w miesiącu.
- Pracodawca nie musi utrzymywać kosztownego biura, jego pracownicy są zadowoleni i bardziej efektywni, nie tracą czasu na stanie w korkach w drodze do pracy i mogą zamknąć laptop przed upływem standardowych ośmiu godzin
- Zaciera ją się granice pomiędzy życiem prywatnym a pracą.
- W epoce mobilnej pracy obowiązki zawodowe wykonujemy bez wychodzenia z domu (**telepraca**), a zaoszczędzony czas przeznaczamy na...?

MOBILNOŚĆ

dyskusja

Pytania do dyskusji

1. W czym mobilność jest lepsza / gorsza od modelu stacjonarnego?
2. Jak dziedzina gospodarcza jest możliwa tylko w modelu mobilnym?
3. Jakie są „dobre praktyki” w modelu mobilnym prowadzenia biznesu?
Podaj przykłady
4. Jakie są bariery zastosowania rozwiązań mobilnych?
5. Jakie są perspektywy rozwoju mobilności w biznesie?

4. TELEPRACA

Formy pracy zdalnej

dr Marian Krupa

TELEPRACA

Praca zdalna a telepraca

- **Chałupnictwa (rękodzieło)** – praca wykonywana ręcznie na zlecenie; praca wykonywana w domu z powierzonych materiałów oraz maszyn i urządzeń.
- **Praca zdalna** – pracy na odległość tzw. „Online”.
- Prawo pracy:
 - na rzecz pracodawcy;
 - pod jego kierownictwem
 - w wyznaczonym przez niego miejscu i czasie
- **Telepraca** – marketing, usługi elektroniczne.
- Praca może być wykonywana regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.
- **Telepracownikiem** jest pracownik, który wykonuje pracę w domu i przekazuje pracodawcy wyniki pracy, w szczególności za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

TELEPRACA

Praca zdalna a telepraca

- Redukcje kosztów jakie pracodawca ponosi w związku z utrzymaniem stanowiska pracy (lokal, sprzęt biurowy, zwrot kosztów za dojazdy itd.).
- Redukcja czasu poświęcanego poza domem, który nie jest zaliczany stricte do czasu pracy (czas na dojazdy i transport).
- Praca zdalna często jest wybierana przez młodych rodziców chcących łączyć pracę z wychowaniem dziecka.
- Pracownik zarządza też swoim czasem samodzielnie może więc wykonywać prace także np. w godzinach wieczornych jeżeli uzna że jego efektywność wzrasta w tym czasie..
- ?

TELEPRACA

Praca zdalna a telepraca

- Partycypacja w kosztach jakie w związku z wykonywaniem pracy ponosi pracownik (np. opłaty za prąd, opłaty za internet).
- Wyjątkowo problematycznym zagadnieniem jest wystąpienie wypadku przy pracy.
- Brak bezpośredniej kontroli - konieczność samokontroli w obszarze planowania i zarządzania czasem pracy.
- ?

TELEPRACA

Wsparcie technologiczne

www.cisco.com/c/pl_pl/solutions

Cisco Webex umożliwia

- spotkania w jednej przestrzeni konferencyjnej. Rozwiązanie umożliwia podłączenie do szybkiego i bardzo bezpiecznego **wideo chatu** grupowego z przeglądarki, urządzenia mobilnego lub urządzenia wideo.
- Funkcje obejmują: nieograniczony czas trwania spotkania w jakości Full HD aż do **200 uczestników**, udostępnianie treści, **nagrywanie** oraz wszystkie najnowsze narzędzia i funkcje, które pomogą Ci maksymalnie wykorzystać każde spotkanie - i wiele więcej.
- Firmy mogą wypróbować bezpłatną wersję próbną przez 90 dni po rozmowie z przedstawicielem handlowym. Osoby prywatne mogą zacząć korzystać z nieograniczonej czasowo wersji próbnej; wystarczy się zarejestrować.

TELEPRACA

Wsparcie technologiczne

www.cisco.com/c/pl_pl/solutions

Cisco Webex logowanie:

https://www.webex.com/?utm_source=CDCSite&utm_medium=OwnedContent&utm_campaign=EMEAR_PL_RemoteWork

Osoby prywatne mogą zacząć korzystać z nieograniczonej czasowo wersji próbnej; wystarczy się zarejestrować.

Dla firm

Dla osób prywatnych

**Meet less.
Connect more.
Get stuff done.**

Call, message, meet – anytime, anywhere.

[Sign up now, it's free](#) [See pricing](#)

TELEPRACA

dyskusja

Pytania do dyskusji

1. Dlaczego telepraca nie jest dla każdego?
2. Przedstaw „dobre praktyki” w ramach telepracy. Co pomaga, a co przeszkadza?
3. Jakie są perspektywy rozwoju telepracy w Polsce i na świecie?

5. KOMPETENCJE

menedżerskie i pracownicze

dr Marian Krupa

KOMPETENCJE

menedżerskie i pracownicze

- Cyfryzacja procesów wytwórczych i usługowych stwarza możliwość większego wykorzystania robotów i różnego typu systemów informatycznych.

CZŁOWIEK?

- **Kompetencje przenośne** (*transferable skills*):
 - **Technologiczne** – obsługa nowych technologii
 - **Emocjonalne** – radzenie sobie z zmiennością i nieprzewidywalnością
 - **Poznawcze** – ciągłe uczenie + kreatywne rozwiązywanie problemów

CORAZ WIĘKSZA CZĘŚĆ ZADAŃ BĘDZIE WYKONYWANA WSPÓLNIE PRZEZ LUDZI I MASZYNY

Aktywności wykonywane wyłącznie przez ludzi

Przywództwo
Empatia
Tworzenie
Ocenianie

Aktywności hybrydowe wykonywane wspólnie przez ludzi i maszyny

Ludzie dopełniają maszyny

Szkolenie
Wyjaśnianie
Utrzymywanie

AI zwiększa ludzkie możliwości

Wzmacnianie potencjału umysłu
Wzajemne oddziaływanie
Wzmacnianie potencjału ciała

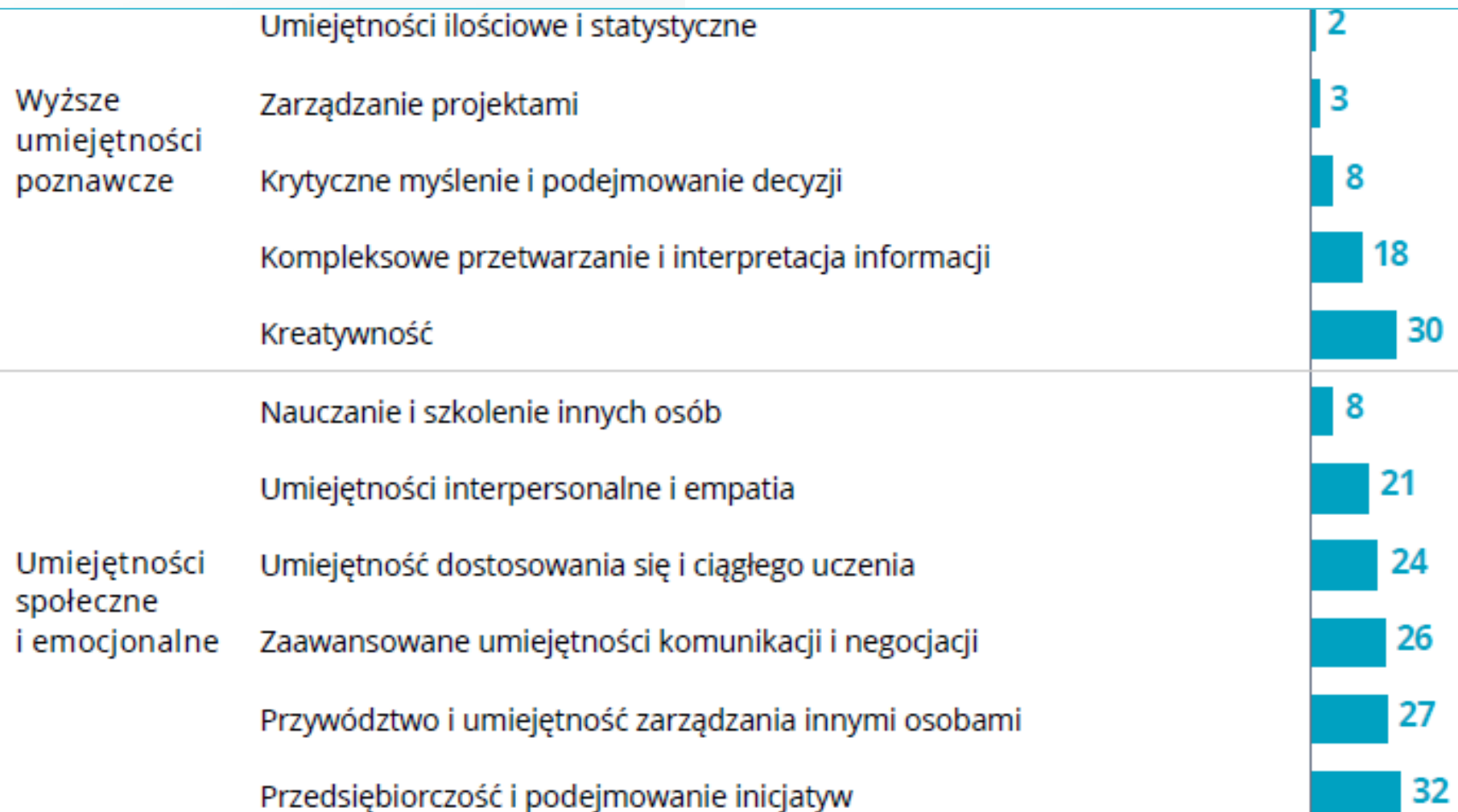

Aktywności wykonywane wyłącznie przez maszyny

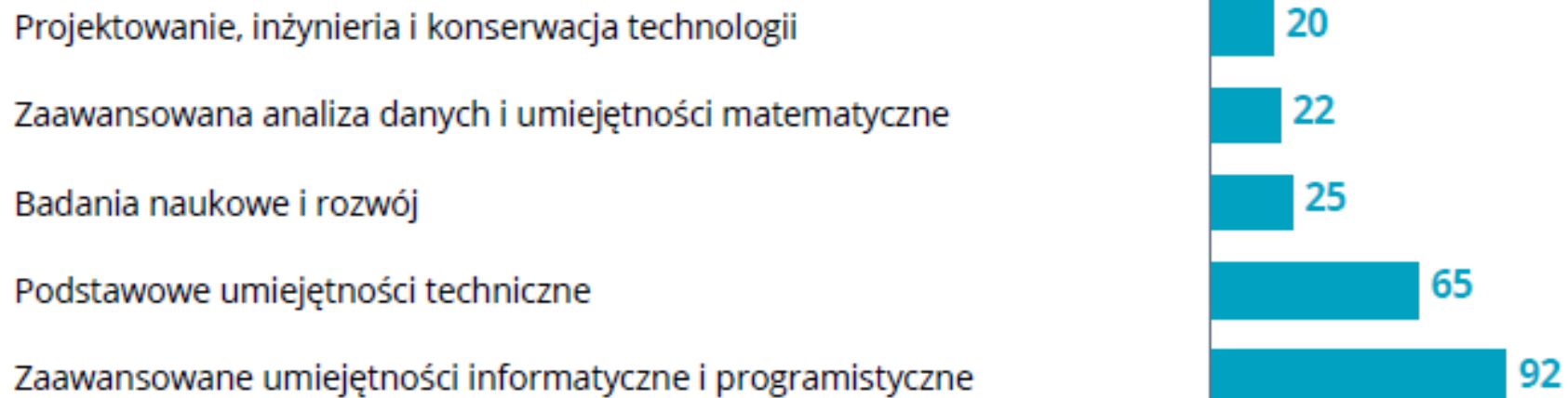
Przeprowadzanie transakcji
Powtarzanie
Przewidywanie
Adaptowanie

W CIĄGU NAJBLIŻSZEJ DEKADY WZROŚNIE ZAPOTRZEBOWANIE NA UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE I EMOCJONALNE, TECHNOLOGICZNE ORAZ NIEKTÓRE WYŻSZE UMIEJĘTNOŚCI POZNAWCZE

Umiejętności fizyczne i manualne	Ogólna obsługa sprzętu i nawigacja	-27	
	Umiejętności sprawdzania i monitorowania	-25	
	Umiejętności rzemieślnicze i techniczne	-21	
	Dobre umiejętności motoryczne	-15	
	Ogólna naprawa sprzętu i umiejętności mechaniczne	-11	
	Ogólne umiejętności motoryczne i siła	-10	
Podstawowe umiejętności poznawcze	Podstawowe umiejętności wprowadzania i przetwarzania danych	-23	
	Podstawowe umiejętności czytania, liczenia i komunikacji	-8	
	Zaawansowane umiejętności czytania i pisanie	-8	

Umiejętności technologiczne

KOMPETENCJE

menedżerskie i pracownicze

Źródło: J. Bughin i in., *Skill Shift. Automation and the Future of the Workforce. Discussion paper, May 2018*, McKinsey & Company 2018. Opracowane na podstawie modelu umiejętności siły roboczej autorstwa McKinsey Global Institute i analiz McKinsey Global Institute. Uwaga: Europa Zachodnia: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Niemcy, Grecja, Włochy, Holandia, Norwegia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria i Wielka Brytania.

KOMPETENCJE

Mobilność

KOMPETENCJE

dyskusja

Pytania do dyskusji

1. Jakie kompetencje w GC uważasz za najważniejsze?
2. Jaką rolę pełnią tzw. „kompetencje miękkie” w ramach GC?
3. W jakim zakresie polski system edukacji pomaga w kształtowaniu kompetencji w ramach GC?
4. Jakie dostrzegasz własne braki, luki kompetencyjne w ramach GC?
5. Jak kształtować, rozwijać kompetencje GC? Przykłady?

6. DYLEMATY

Gospodarka cyfrowa

dr Marian Krupa

DYLEMATY

Gospodarka elektroniczna

- Zdominowanie komunikacji międzyludzkiej przez maszyny, **redukowaniem** jej do interakcji człowiek - maszyna.
- Telekomunikacja może niszczyć ludzkie wspólnoty, bo nie ma czegoś takiego, jak „**telewspólnota**”.
- Sposób, w jaki czynimy użytek z nowych technik informacyjnych i komunikacyjnych, tylko w części zależy od nas samych, w części zaś jest **zdeeterminowany przez naturę samej techniki**.
- Problem **dobrej i złej woli człowieka**, jego odpowiedzialności za użycie narzędzi, które stworzył, ale nad którymi często traci kontrolę.
- Rozwój informatycznych systemów zarządzania sprzyjać będzie rozwojowi technologii oszczędzającej siłę roboczą, przez co liczne specjalności techniczne staną się przestarzałe – **bezrobocie strukturalne**.

DYLEMATY

Gospodarka elektroniczna

- **Korporacje wielonarodowe** będą rozszerzać zasięg swoich inwestycji, co może sprzyjać pojawieniu się napięć międzynarodowych.
- Rozwój współpracy międzynarodowej w dziedzinie wymiany informacji sprzyjać będzie wzrostowi poczucia „wspólnoty globalnej”, lecz mogą powstać warunki sprzyjające **zacieraniu się tożsamości kulturowej i narodowej**.
- Zasadniczą negatywną konsekwencją realizacji wspomnianych programów może być powstanie **społeczeństwa kontrolowanego** (ingerencję informacyjną w życie prywatne, centralizację i zmonopolizowanie informacji, alienację wskutek automatyzacji i oszczędności w zatrudnieniu).
- **Bezradność** wobec negatywnych zjawisk towarzyszących wzrostowi zastosowań komputerów i nieprzygotowanie systemu prawnej ochrony dóbr społecznych, intelektualnych i osobistych.

DYLEMATY GC

dyskusja

Pytania do dyskusji

1. Jakie szanse stwarza GC w Twoim środowisku, społeczności lokalnej?
2. Jakie zagrożenia stwarza GC w Twoim środowisku, społeczności lokalnej?
3. Czy GC wpływa na tzw. „wyuczoną nieudolność” w zakresie postaw zawodowych i społecznych?
4. W jakim zakresie GC wpływa na zmianę postaw w wymiarze aksjologicznym, kulturowym?
5. Na czym polega idea „zrównoważonego rozwoju” w ramach GC?

GOSPODARKA CYFROWA

dr Marian Krupa

PYTANIA?

